

Til Rasmus Steenberger (F)

Politikersvar til Rasmus Steenberger (F) – Opfølgende spørgsmål til tidligere svar om Microsoft licenser

Rasmus Steenberger har d. 3. april 2025 stillet opfølgende spørgsmål til et politikersvar fra Økonomiforvaltningen d. 2. april 2025 om Microsoft licenser (se bilag 1).

De opfølgende spørgsmål lyder:

- hvad er kommunens muligheder for at reducere de stigende udgifter og gardere os mod yderligere prisstigninger? Idet jeg går ud fra det trækker servicemåltal.
- hvilke alternativer findes der til de anvendte Microsoft-produkter, og hvordan er de prissat? Herunder open source alternativer
- hvad ville det kræve at foretage et skifte på udvalgte forretningsområder?

Økonomiforvaltningens svar

Økonomiforvaltningen vurderer, at der kan gives et mere velbelyst svar på spørgsmålene efter en igangværende undersøgelse til Borgerrepræsentationen om '*KKs handlemuligheder med henblik på at sikre, at KK ikke er afhængig af tech-giganternes tjenester*' er foretaget.

Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune (KK) godkendte d. 27. marts et medlemsforslag om handlemuligheder med henblik på at sikre, at KK ikke er afhængig af tech-giganternes tjenester (Bilag 2).

Med forslaget blev følgende besluttet:

1. at Økonomiforvaltningen pålægges at redegøre for Borgerrepræsentationens politiske handlerum i forhold til at sikre, at Københavns Kommune ikke er afhængig af tech-giganternes tjenester,
2. at Økonomiforvaltningen med inddragelse af forvaltningerne og i dialog med staten, KL og andre kommuner pålægges at undersøge og informere om mulige alternativer til tech-giganternes tjenester.

Økonomiforvaltningen har igangsat ovenstående undersøgelser og forventer at rapportere resultaterne til Borgerrepræsentationen i løbet af 2025. Produkterne fra Microsoft, som spørgsmålet omhandler, vil indgå som del af undersøgelserne.

25-04-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 6218

Dokumentnummer i F2
7713856

Sagsnummer eDoc
2025-0090004

Sagsbehandler
Mads Nikolaj Nielsen

Når undersøgelsen er afsluttet og afrapporteret til Borgerrepræsentationen, vil spørger modtage et svar baseret på resultaterne herfra til at give et velbelyst svar på de tre opfølgende spørgsmål. Svaret forventes at kunne gives kort tid efter at undersøgelsen er afrapporteret til Borgerrepræsentationen i løbet af 2025.

Bilag

Bilag 1 – Tidligere politikersvar til Rasmus Steenberger (F) om Microsoft licenser d. 2. april 2025 (Fortroligt)

Bilag 2 - Bilag 1: Medlemsforslag om handlemuligheder med henblik på at sikre at Københavns Kommune ikke er afhængig af tech-giganternes tjenester

DAGSORDEN

for mødet den 27.03.2025, kl. 17:30 i Borgerrepræsentationens mødesal

Medlemsforslag om handlemuligheder med henblik på at sikre at Københavns
Kommune ikke er afhængig af tech-giganternes tjenester (2025-0092063)

2

Medlemsforslag om handlemuligheder med henblik på at sikre at Københavns Kommune ikke er afhængig af tech-giganternes tjenester (2025-0092063)

Medlemsforslag

Det foreslås,

1. at Borgerrepræsentationen pålægger Økonomiforvaltningen at redegøre for Borgerrepræsentationens politiske handlerum i forhold til at sikre, at Københavns Kommune ikke er afhængig af tech-giganternes tjenester,
2. at Borgerrepræsentationen pålægger Økonomiforvaltningen med inddragelse af forvaltningerne og i dialog med staten, KL og andre kommuner at undersøge og informere om mulige alternativer til tech-giganternes tjenester. Økonomiforvaltningen skal vurdere om afrapporteringen skal behandles fortroligt.

(Stillet af Enhedslisten, Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, SF, Radikale Venstre, Venstre og Helle Jønch (løsgænger))

Motivering

Regeringens ekspertgruppe præsenterede i december 2024 en ny rapport om tech-giganter og digital infrastruktur.

Af rapporten fremgår det at "Danmark er et af de mest digitaliserede lande i verden, hvilket gør samfundet effektivt, når information skal udveksles mellem myndigheder, borgere og virksomheder.

Men det stiller også krav til den måde, vi indretter vores digitale infrastruktur på. Her er tech-giganterne på mange måder blevet en integreret del. På godt og på ondt.

Vi skal på den ene side anerkende de gevinster, tech-giganternes tjenester, produkter og teknologiske landvindinger er med til at give samfundet. Og vi skal på den anden side være opmærksomme på de potentielle sårbarheder, der er forbundet med at være afhængig af tech-giganterne".

I starten af 2025 blev bekymringerne yderligere forstærket af de nye politiske strømninger i USA, der udgør en potentiel risiko for, at der sker en ændring i eller en afskaffelse af den aftale, der beskytter EU-borgere og gør det lovligt for europæiske organisationer at basere deres infrastruktur på fx amerikansk cloud-teknologi.

Det bør derfor undersøges:

- Hvordan det kan sikres at Københavns Kommune ikke er afhængig af tech-giganterne og undgår at blive låst fast til én udbyder, bl.a. ved at lægge vægt på interoperabilitet (produkters, systemers, eller forretningsprocessers evne til at arbejde sammen til at løse en fælles opgave) og open source i digitale løsninger.
- Om det giver mening for Københavns Kommune med flere mindre og opdelte offentlige udbud, så det bliver muligt for mindre aktører at deltage.

Bilag

Bilag 1 - Uddrag af delafrapportering 3 fra regeringens ekspertgruppe om tech-giganter

BILAG 1 - UDDRAG AF
DELAFRAPPORTERING 3 FRA
REGERINGENS EKSPERTGRUPPE OM
TECH-GIGANTER

Uddrag af Delafrapportering 3 fra regeringens ekspertgruppe om tech-giganter

Princip 5 Den offentlige sektor skal ikke være afhængig af Tech-giganternes tjenester.

Mange offentlige institutioner og kommuner bruger tech-giganternes tjenester: Office- pakken, Windows som operativsystem og Apples iPhone og iPad. Hvis den offentlige sektor primært anvender tech-giganternes tjenester uden blik for mulige alternativer, kan det være med til at understøtte og udbygge tech-giganternes stærke position, mindske konkurrencen, øge afhængigheden og dermed gøre institutionerne sårbare.

Samtidig kan der opstå situationer, hvor det er vanskeligt at skifte væk fra tech-giganternes tjenester – selv i de situationer, hvor priserne stiger. Siden 2018 er kommunernes udgifter til Microsoft-licenser steget fra 313 mio. kr. til 538 mio. kr. – også i takt med, at stadig flere funktionaliteter tages i brug. Det er et eksempel på en økonomisk udfordring ved tech-giganternes rolle i den digitale infrastruktur.

Tech-giganternes tjenester kan også skabe sikkerhedspolitiske sårbarheder for den offentlige sektor, f.eks. når det gælder spionage. I mange lande, inkl. Danmark, er der i det seneste år indført forbud mod TikTok på arbejdstelefoner i offentlige myndigheder og flere private der i de offentlige it-systemer ikke er tilfredsstillende it-sikkerhed, og at flere statslige myndigheder ikke lever op til de tekniske minimumskrav til it-sikkerhed. Dette er dog uden for ekspertgruppens mandat.

En del af forklaringen på tech-giganternes position er, at offentlige udbud nogle gange bliver så store, at kun de største virksomheder har gode muligheder for at vinde kontrakterne. Det var f.eks. tilfældet, da KL og KOMBIT ønskede at udvikle ét samlet it-system til alle kommunale vuggestuer, børnehaver, SFO'er og skoler (Aula). Store udbydere kan give bedre leveringssikkerhed, og de har typisk også flere ressourcer og mere viden. Men i forhold til f.eks. udbuddet af Aula betød det store, samlede udbud, at tidligere og mindre leverandører af tjenester, der havde visse funktionelle overlap med Aula, havde svært ved at deltage og fik dårligere mulighed for at levere lokale og skræddersyede løsninger – og dermed blev deres forretningsgrundlag udfordret.

I Danmark er der eksempler på, at det offentlige har forsøgt at gøre sig uafhængige af tech-giganternes infrastruktur ved at benytte og styrke danske alternative løsninger. GovCloud er f.eks. Statens IT's cloudløsning. Hensigten er at tilbyde myndighederne en sikker cloudbaseret driftsplatform bygget på open source. Applikationer og data i GovCloud vil til enhver tid være placeret i Statens IT's datacentre i Danmark. Herudover findes OS2-fællesskabet, der er et samarbejde for offentlige myndigheder, der ønsker at skabe, dele og vedligeholde open source-løsninger med hjælp fra private it-leverandører.

Hvis man vil have mere kontrol og styrke velstand, demokrati og sikkerhed, skal den offentlige sektor gå forrest og vælge alternativer til tech-giganterne, f.eks. når det gælder cloudtjenester og kunstige intelligenssystemer. Fokus skal være på databeskyttelse, data etik, interoperabilitet og open source.

Sådanne krav bør desuden fremgå af offentlige udbud, jf. ekspertgruppens tidligere anbefaling 4.2. om kunstig intelligens. Der kan i den forbindelse hentes inspiration fra den tyske delstat Schleswig-Holstein, som har forladt Microsoft til fordel for LibreOffice. Som et forsøg kunne der i Danmark udpeges f.eks. tre pilotkommuner, der understøttes økonomisk og fagligt i at overgå til alternativer til tech-giganternes produkter til brug for inspiration og erfaringsdeling med andre kommuner.